

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวันที 23 เดือนตุลาคม พ.ศ.2566 หน้า 9,15 มูลค่าข่าว 582,900.-

หนุน 'วัด' เป็นที่พึ่งทางใจรุ่นใหม่ไม่เคืองคว้าง
บนพื้นที่สุขภาวะวิถีพุทธเขตเมือง

> 15

หนุน 'วัด' เป็นที่พึ่งทางใจ รุ่นใหม่ไม่เคืองคว้าง

บนพื้นที่สุขภาวะวิถีพุทธเขตเมือง

ความเปลี่ยนแปลงแต่ละยุคสมัย ส่งผลให้คนไทยมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป การใช้ชีวิตอย่างรีบเร่งที่ผ่านมามีคนในสังคม ยังลดทอนความสำคัญของวัดและพุทธศาสนา ลดน้อยลง

ปัจจุบัน ด้วยความเปราะบางของสังคมยุคใหม่ โลกผันผวนยังส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อ "เยาวชน" เราพบว่าทุกวันนี้ เด็กขาดที่ปรึกษาหรือที่เล็งเมื่อเจอปัญหา และต้องการที่พึ่งทางใจ ไม่สามารถปรึกษาผู้ใหญ่หรือใครได้ ส่งผลให้เด็กไทยกำลังเปราะบาง และอาจนำไปสู่ปัญหาสังคมในหลายมิติ

ย้อนไปในอดีต คนไทยเคยมี "วัด" เป็นศูนย์กลางของทุกกิจกรรมในชุมชน และเป็นแหล่งความรู้วิทยากรต่าง ๆ

ในวันนี้แม้ "คน" กับ "วัด" จะห่างหายไปบ้าง หากในบางชุมชน วัดกำลังกลับมาบทบาทเป็นศูนย์กลางใจ และยังทำหน้าที่เป็นป้อมปราการดูแลด้านจิตใจ และสติปัญญา ซึ่งจะช่วยเฝ้าฟันปัญหาในวันที่จิตใจยากจะรับมือกับสถานการณ์รอบเราต่าง ๆ บนโลกนี้

จากความตระหนักถึงบทบาทของ "วัด" ที่จะมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตแก่สมาชิกชุมชน

ทั้งหนุนเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีสุขภาพที่ดีตามวิถีพุทธ ทำให้ภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สำนักงานเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จึงร่วมมือกันขับเคลื่อนงานสำคัญ "พื้นที่สุขภาวะวิถีพุทธเขตเมือง" โดยมุ่งหวังจะสร้างต้นแบบองค์กรสุขภาพในวัด-สถานศึกษา ที่มีเป้าหมายสู่ 15 ชุมชนนำร่องทั่วประเทศในสองปีนี้

เปลี่ยนวัดสู่พื้นที่เขตปลอดภัยอีกครั้ง
การจะตีบทบาทของวัด มาสู่ "พื้นที่สุขภาวะวิถีพุทธเขตเมือง" คือแนวคิด

การพัฒนาพื้นที่วัดให้กลายเป็นสถานที่
ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพทางจิตใจ
และปัญญานั้น ดร.สายชล ปัญญาชิต
รองผู้จัดการโครงการพัฒนาระบบการ
จัดการพื้นที่และเครือข่ายทางสุขภาพทาง
จิตใจและปัญญาตามแนวพระพุทธศาสนา
และอาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กล่าวว่า
การพัฒนาพื้นที่วัดให้กลายเป็นสถานที่
พัฒนาสุขภาพทางจิตใจและปัญญาสำหรับ
ชุมชนเขตเมือง เป็นเป้าหมายสำคัญใน
การพัฒนาพื้นที่และกิจกรรมระหว่าง วัด
กับโรงเรียน โดยหวังให้พระสงฆ์ที่ผ่านการ
อบรมหลักสูตรการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตพุทธศาสนิกชนจะมีทักษะและ
ความรู้ในการให้คำปรึกษากับนักเรียนที่มี
จิตอาสา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถ
ทำหน้าที่รับฟังปัญหา เสวนาพูดคุย ให้
แง่คิดและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ลด
ช่องว่างระหว่างเยาวชนกับพระพุทธศาสนา
ลง
“ยังมีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ
บุคลากรสนับสนุนระบบจัดการพื้นที่
และเครือข่ายองค์กรสุขภาพตามแนว
พระพุทธศาสนา มุ่งให้พระสงฆ์มีความรู้

ในการจัดการพื้นที่และเครือข่ายองค์กรสุขภาพ
ตามแนวพระพุทธศาสนา 250 รูป
บุคลากรทางสาธารณสุขและจิตอาสา 100 คน
สามารถขยายผลการสร้างเสริมสุขภาพทาง
จิตใจและปัญญาตามแนวพระพุทธศาสนา
สู่กลไกของวัด หรือสถานศึกษาในพื้นที่ของ
ตนเองได้ พัฒนาพื้นที่วัดให้เป็นพื้นที่ในการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อบรม คณะพระสงฆ์
และจิตอาสา ตามแนวพระพุทธศาสนา
ให้กับประชาชนที่สนใจ เพื่อเกิดเครือข่าย
สาธารณะร่วมดำเนินกิจกรรมการเสริมสร้าง
องค์กรสุขภาพตามแนวพระพุทธศาสนา
อย่างยั่งยืน” ดร.สายชล กล่าว

นักร้องสากล-ยานนาวาแห่งแรก

ด้าน **พงษ์ศักดิ์ ธงรัตนะ** ผู้อำนวยการ
สำนักสนับสนุนสุขภาพองค์กร สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
(สสส.) กล่าวว่า สสส. เห็นตระหนักถึง
ความสำคัญของวัดและองค์กรพระสงฆ์
ในการเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญ จึงหนุน
เสริมพระสงฆ์ให้มีบทบาทในการให้ความรู้
เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ควบคู่กับการสร้าง
เครือข่ายองค์กรสุขภาพตามแนวพระพุทธ

ศาสนา ด้วยบุคลากรสาธารณสุขและจิต
อาสา ให้เกิดพื้นที่การทำงานด้านการให้คำ
ปรึกษากับนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม.
“สำหรับโครงการนี้จะมุ่งเป้าพัฒนาชุด
ความรู้สุขภาพตามแนวพระพุทธศาสนา
และพัฒนาพื้นที่วัดให้กลายเป็นสถานที่
ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพทางจิตใจ
และปัญญา และขับเคลื่อนพื้นที่การทำงาน
ด้านการให้คำปรึกษากับนักเรียนในโรงเรียน
สังกัด กทม. และอีก 9 จังหวัดทั่วประเทศ
นำร่องพื้นที่เขตสาทรก่อนขยายผลสู่พื้นที่
เขตอื่น ๆ ในอนาคต” พงษ์ศักดิ์ กล่าวต่อว่า
สำหรับโครงการนี้จะมุ่งพัฒนาสุขภาพ
องค์กรพระสงฆ์ สถานพลังภาคีเครือข่าย
ได้แก่ สำนักงานเขตสาทร ผู้อำนวยการ
โรงเรียนวัดยานนาวา โรงเรียนวัดดอน
โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย กลุ่มพระสงฆ์และ
เยาวชนพุทธจิตอาสา ขับเคลื่อนชุมชนโดย
รอบให้มีสุขภาพทั้งกาย ใจ ปัญญา สังคม
พร้อมสนับสนุนให้วัดและโรงเรียนในพื้นที่
เขตเมือง เป็นต้นแบบศูนย์พัฒนาสุขภาพ
วิถีพุทธเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ชุมชน
และสังคม ทั่วประเทศ ตั้งเป้า 15 ชุมชน
ภายในปี 2567

ขณะที่ **พระธรรมวชิราจารย์ รศ.ดร.**
รองเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร และเจ้า
อาวาสวัดสุวรรณารามราชวรวิหาร กล่าว
ถึงกิจกรรมที่คณะสงฆ์ร่วมมีบทบาทส่งเสริม
กิจกรรมสุขภาพแก่ชุมชนว่า ที่ผ่านมาคณะ
สงฆ์มีการช่วยเหลือดูแลสภาพจิตใจของ
ผู้ป่วยในโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการ
และพัฒนาสู่การสานพลังกับภาคีเครือ
ข่าย สสส. กรมอนามัย และจิตอาสา เพื่อ
ต่อยอดองค์กรสุขภาพพระสงฆ์ มีการฝึก
อบรมด้านจิตวิทยา พัฒนาพื้นที่สุขภาพใน
เขตเมือง มุ่งเน้นให้พระสงฆ์ขับเคลื่อนการ
พัฒนาสุขภาพ ทางจิตใจและปัญญา ซึ่ง
เป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นกับประชากรใน
พื้นที่เขตเมือง สร้างพื้นที่สุขภาพวิถีพุทธ
ในเขตเมืองให้เป็นรูปธรรม พร้อมผลักดัน
ให้เกิดการพัฒนาพื้นที่เขตสาทรให้กลายเป็น
พื้นที่ต้นแบบ ทั้งวัดยานนาวา วัดบรม
สถล (วัดดอน) และวัดสุทธิวราราม โดย
การให้คำปรึกษาแก่กลุ่มนักเรียน **จิต**
อาสา เพื่อยกระดับสุขภาพแก่ชุมชน
และสังคม พัฒนาให้เกิดองค์กรสุขภาพ
ต้นแบบ พร้อมสนับสนุนการสร้างเครือ
ข่ายเยาวชนในการลดและป้องกันปัจจัย

เสี่ยงทางด้านสุขภาพบนพื้นฐานทาง
พระพุทธศาสนา เป็นการวางรากฐานให้
กับคณะสงฆ์และจิตอาสารุ่นใหม่ ได้สาน
ต่อการส่งเสริมสุขภาพทั้งร่างกาย จิตใจ
ปัญญา และสังคม

เด็กไทยต้องเสริมแรงใจด้วยธรรมะ

ณิชา ขออาพัด ผู้อำนวยการโรงเรียน
วัดยานนาวา กล่าวในเวทีแลกเปลี่ยนใน
ประเด็น **“ทิศทางและความคาดหวังต่อ**
การดำเนินงานของกลุ่มพระสงฆ์ และ
เยาวชนพุทธจิตอาสาเพื่อการพัฒนา
สถานศึกษากับพื้นที่สุขภาพะ” โดยยอมรับ
ว่าเด็กในโรงเรียนมีปัญหาด้านสุขภาพด้าน
จิตใจบ้าง อาทิ การถูกบูลลี่ กลั่นแกล้ง
ความรุนแรง ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ยังรวม
ไปถึงปัญหาด้านพัฒนาการ ทั้งสุขภาพกาย
และจิตใจไม่พร้อมในการเรียนรู้เนื่องจาก
พบว่าเด็กนักเรียนมีภาวะสมาธิสั้น
“เราสนใจสิ่งที่อยู่ในมือถือมากกว่าการ
สอนของอาจารย์ แต่โชคดีที่โรงเรียนอยู่ใน
เขตวัดทำให้มีกิจกรรมการจัดค่ายพุทธบุตร
หรือกิจกรรมการนั่งสมาธิ ซึ่งผลการช่วย
ให้เด็กมีสมาธิดีขึ้น”

เช่นเดียวกับ **วิรัชยุทธ เส้าแก้ว** รอง
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอน ระบุว่าปัญหา
เด็กในโรงเรียนใกล้เคียงกับที่โรงเรียนวัด
ยานนาวา นอกจากนั้น นักเรียนในโรงเรียน
วัดดอนกว่า 30% คือเด็กต่างดาว ต่างถิ่น
ไม่ใช่เด็กในพื้นที่ เพราะฉะนั้นพ่อแม่จะเน้น
การทำมาหากิน ไม่มีเวลาในการดูแลบุตรหลาน
“อีกปัญหาที่เราเจอคือเรื่องอารมณ์
ความรุนแรง การกลั่นแกล้ง เมื่อเด็ก
เสพยาเสพติด ๆ ทำให้โรงเรียนพยายามส่งเสริม
ให้เด็กรู้จักเรื่องการให้อภัย นอกจากนี้
นี้โรงเรียนเรายังเป็นโรงเรียนเปิดรับเด็ก
พิเศษที่บกพร่องสติปัญญา สมาธิสั้น
ประมาณ 20 คน แต่เรากลับพบว่ากลุ่มนี้ไม่ได้
สร้างปัญหาให้เราเลย ผมมองว่าประเด็น
สำคัญคือการมีผู้ปกครองมาช่วยโรงเรียน
ดูแลบุตรหลานน้อย ขณะที่กำลังครูใน
โรงเรียนเรามีเพียง 18 ต่อเด็กกว่าสามร้อย
คน ซึ่งโรงเรียนต้องคอยดูแลความประพฤติ
และความปลอดภัยของเด็ก”
อย่างไรก็ดีที่ผ่านมาทั้งสองโรงเรียน
ด้วยความสัมพันธ์กับวัด จึงได้รับความร่วม
มือจากวัดในชุมชนจัดกิจกรรม รวมถึงการใช้
สถานที่ของวัดในฐานะเป็นศูนย์กลาง

ชุมชนเพื่อเชื่อมโรงเรียนกับชุมชน ผ่านวัด ต่อเนื่อง อาทิ การอบรมให้ความรู้ธรรมะ จัดค่ายธรรมะหรือค่ายคุณธรรม การบวช เณรฤดูร้อน เป็นต้น

“ครูสอนบางที่เขาก็ไม่เชื่อหรอก พอ พระอาจารย์มาสอนเขาก็รับฟังในคำสั่งสอน ด้วยความเคารพเชื่อถือพระ นอกจากนี้ การสอนธรรมะที่สนุกทำให้เขาเพลิดเพลิน สนใจเนื้อหาไปด้วย” รองผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดดอน ให้มุมมอง

รุ่นใหม่เพิ่มพลังบวก กล่อมเกล ด้วยธรรมะ

อีกหนึ่งตัวแทนครู **เอกรักษ์ณ์ สะอาดถิ่น** หัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองนักเรียนจาก โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย กล่าวว่า เป็นเรื่องจริงที่สังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนไปทำให้นักเรียน มีความหลากหลายทั้งด้านอารมณ์และ พฤติกรรม รวมถึงการแสดงออก รวมถึง วัยรุ่นเยาวชนเองมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลง ไป ซึ่งทางโรงเรียนจึงมีการจัดกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมพัฒนาด้านสุขภาพจิต ผ่านเครือข่าย **“ค่ายธรรมะวิถีดา”** โครงการนี้มีการเชิญ พระอาจารย์จากวัดยานนาวา วัดดอนมา ถ่ายทอดธรรมะ และยังดำเนินโครงการ พลังบวรร่วมกับทางวัด โดยโครงการให้เด็ก นักเรียนติดตามพระอาจารย์ลงไปเยี่ยมผู้ป่วย ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยไร้ญาติ ผู้ป่วยติดเตียง คนพิการหรือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

“วัตถุประสงค์สำคัญที่เราทำโครงการนี้ คือเราอยากให้นักเรียนได้ไปเห็นว่ายังมีคน อื่นที่มีปัญหามากมายกว่าเขา คือบางครั้ง ด้วยความเป็นวัยรุ่นทำให้เขาโฟกัสแต่ ปัญหาตัวเอง การได้ไปเห็นช่วยเปิดโลกทัศน์ความคิดของเขาได้ ระยะเวลาหลังเด็กเขาก็ ไปเยี่ยมเอง บางคนดูแลจนท่านจากไปก็มี”

เอกรักษ์ณ์กล่าวว่าโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

จะเน้นการส่งเสริมกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ ลงมือทำปฏิบัติจริง เพื่อช่วยพัฒนาด้าน มุมมองแนวคิดเปลี่ยนทัศนคติแง่ลบ

“ทำอย่างไรให้เขามีสุขภาพจิตดี มอง อะไรเป็นบวก และเห็นว่าทุกอย่างไม่ได้ มีแต่เรื่องลบ คือต้องเข้าใจเด็กผู้หญิงมี อารมณ์อ่อนไหวมากกว่าผู้ชาย โรงเรียนยัง เน้นส่งเสริมความเป็นผู้นำ จึงเน้นกิจกรรม มาก ซึ่งจะทำให้เขาไม่เปราะบางและมีจิตใจ แข็งแกร่งรับมือได้ ในบางเรื่องเล็กน้อยไม่ มองว่าเป็นเรื่องบุลลีไปหมด”

กิจกรรมต่างๆ ไม่เพียงเป็นสร้าง เครือข่ายบ้านวัดโรงเรียนได้อย่างดีขึ้น ด้วย โรงเรียนเองต้องการสร้างกลุ่มเด็กแกนนำ ที่มีจิตอาสาการให้เขาได้ทำกิจกรรมเพื่อ สาธารณประโยชน์ เพื่อสังคม และ ช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาสร้างพลังผู้นำ

“ไม่เพียงได้ประโยชน์กับตัวเขาเท่านั้น แต่เรายังให้เขาดึงเพื่อน ๆ ในกลุ่มที่อาจจะ มีปัญหา หรือใครมีเรื่องของพฤติกรรมเสี่ยง บางคนต้องแก้คะแนน แทนที่จะตำหนิว่า เขาไม่ตั้งใจเรียน และให้ไปทำอย่างอื่น เรา ก็ดึงเขามาร่วมโครงการเหล่านี้ มาบำเพ็ญ ประโยชน์ เพราะโรงเรียนเชื่อว่าเด็กเหล่านั้น ก็คือพลังซึ่งด้วยมิตรภาพที่สร้างขึ้นบางคน แม้จะออกจากโรงเรียนแล้ว ก็ยังคงมี เครือข่ายติดต่อกันเสมอและยังขยายออกไป เป็นเครือข่ายที่ใหญ่มากทุกวันนี้”

ไม่ว่าโลก สังคมและสิ่งแวดล้อมจะ เปลี่ยนไปอย่างไร สำหรับสังคมไทยแล้ว วัดและศาสนายังคงเป็น “พลัง” ที่พึ่ง ร่วมประสานขับเคลื่อนสุขภาวะทางใจแก่ เยาวชนรุ่นใหม่ได้อีกทาง